

SOBRE LES LLENGÜES AMENAÇADES: UNA PERSPECTIVA ECOLÒGICA

Sessió a càrrec de Carme Junyent i el Grup d'Estudi de Llengües Amenaçades
(25 de maig de 1995)

Carme Junyent, professora de Lingüística General de la Universitat de Barcelona, és una de les promotores del Grup d'Estudi de Llengües Amenaçades. Destaca que a la Universitat no hi ha possibilitat d'estudi de llengües, ameríndies o altres, per la qual cosa diverses persones van crear el GELA. Per cert, un dels acords a què van arribar, atès l'origen d'aquest grup, va ser excloure la llengua catalana dels seus estudis, per no distorsionar les seves activitats. El GELA fa quatre anys que funciona i comença a tenir una certa presència. Així, una membre del grup ha fet la seva tesi sobre «ecologia del llenguatge». Han arribat a la conclusió que les llengües amenaçades tenen uns condicionants que justifiquen l'axioma «o se salven totes o no se'n salva cap».

A continuació dona la paraula a diversos membres del GELA: *Josep Granados* exposa la situació del kurd i recorda que el territori del Kurdistan està repartit entre cinc Estats. Es calcula que dels 24 milions de kurds només parlen la llengua pròpia uns 15 milions. *Ester Pou* parla de les llengües indígenes de Mèxic, que es calcula que són una quarantena. Denuncia el «bilingüisme corrupte» que es practica a Mèxic i la «pobresa d'iguals», que és una forma de racisme. *Mònica Barrienes* examina la situació a Timor Oriental, que al segle XVI va ser colonitzat per Portugal. Des de l'any 1975, quan Indonèsia es va apoderar militarment del Timor Oriental, l'excolònia portuguesa viu sota una brutal repressió. La població pertany a dos grups lingüístics diferents, però té el portuguès com a llengua culta (per a l'escriptura): el portuguès, ara prohibit pels ocupants indonesis, ha esdevingut un símbol de resistència. *Sergi Vilaró* es refereix a les llengües australianes, que formen part d'un grup lingüístic isolat (el protoaustralià). L'educació s'ha fet en anglès, excepte en les missions. I hi ha però, una diglòssia irreversible i creu que el futur d'aquestes llengües no és gaire esperançador. *Miriam Quadrado* parla de les llengües ameríndies dels EUA. Explica que les reserves d'indis separen a vegades llengües i que hi ha polítiques lingüístiques reduccionistes.

Durant el debat diverses intervencions van destacar l'interès d'aquests estudis i es va aplaudir la iniciativa del GELA. Tothom va estar d'acord que era molt encertada l'exclusió del català del ventall dels seus estudis. En canvi, va ser discutit el valor científic del principi «o se salven totes o no se'n salva cap»: es tracta òbviament d'un axioma ètic i també polític però no pas científic.

També es va discutir sobre el terme «ecolingüística», ja que el prefix «eco» presentava alguna ambigüitat.

R.